

Vatrogasni vjesnik

GLASILO ZA ZAŠTITU OD POŽARA I VATROGASTVO UTEMELJENO 1896.

ISSN 1331 - 7652

Zagreb, 9. svibnja 2014. 4/2014.

**ANALIZA
INTERVENCIJE**
*Požar u tvrtki
C.I.O.S.*

Reportaža
*Prekogranična
suradnja
vatrogasaca*

AGROMETEOROLOGIJA U SLUŽBI VATROGASTVA

POD pokroviteljstvom Hrvatske vatrogasne zajednice na Sveučilištu u Dubrovniku 24. ožujka 2014. u okviru programa „Agrometeorologija u službi korisnika“ održana je 3. agrometeorološka radionica pod nazivom „Zaštita okoliša i šumski požari“. Radionica je održana u organizaciji Hrvatskog agrometeorološkog društva te suradnici organizaciji Grada Dubrovnika, Geofizičkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Državnog hidrometeorološkog zavoda, Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije, Dubrovačko-neretvanske županije, Sveučilišta u Dubrovniku, Javne ustanove Nacionalni park Mljet, Javne ustanove Rezervat Lokrum, Vatrogasne zajednice Dubrovačko-neretvanske županije, Vatrogasne

zajednice Grada Dubrovnika, Javne vatrogasne postrojbe „Dubrovački vatrogasci“ i Hrvatskih šuma d.o.o., Uprave šuma Podružnica Split.

Radionicu je svečano otvorio načelnik Hrvatske vatrogasne zajednice mr. sc. Željko Popović pri čemu je istaknuo da Dubrovačko-neretvanska županija zbog konfiguracije terena, vremenskih i klimatskih prilika te sastava vegetacije spada u najugroženija područja s obzirom na šumske požare. Naglasio je da požari u mediteranskom području poprimaju zabrinjavajuće razmjere i gotovo su sastavni dio ljetnog razdoblja. Osim toga, je istaknuo sufinanciranje znanstveno-istraživačkih projekata Hrvatske vatrogasne zajednice koja veliku važnost pridaje provođenju preventivnih mjera zaštite od požara. Na taj način se sprječava pojava mogućih kata-

strofalnih požara i izuzetno veliki troškovi sanacije i obnove požarišta. U svrhu zaštite života ljudi i imovine od požara poduzimaju se mjere i radnje za otklanjanje uzroka požara, sprječavanje nastanka i širenja požara, otkrivanje i gašenje požara, utvrđivanje uzroka požara kao i za pružanje pomoći kod otklanjanja posljedica prouzrokovanih požarom.

Na radionici se okupio neočekivan broj sudionika, njih 98, i to vatrogasaca, šumara, djelatnika lokalne i regionalne samouprave te djelatnika iz sektora zaštite prirode i zaštite okoliša. Osim sudionika iz Dubrovačko-neretvanske županije, radionici su prisustvovali sudionici iz Splitsko-dalmatinske županije i susjedne Crne Gore, čime je ova radionica poprimila međunarodni karakter. Predavanja su obuhvaćala

teme o klimatskim promjenama i ekstremnim vremenskim događajima, njihovom utjecaju na potencijalnu opasnost od šumskih požara, te mogućnosti dodatnih meteoroloških pokazatelja kao upozorenje za nastanak ili razvoj požara. Sudionicima su prikazane ekološke i sociološke posljedice koje prouzrokuju požari raslinja na prirodu, okoliš, turizam i gospodarstvo. Naglašeno je kako su ulaganja u preventivu kad su u pitanju požari znatno niža od šteta i kurative (operative), pa se sa ekonomsko-ekološkog stanovišta mnogostruko isplate.

Zahvaljujući konstruktivnoj raspravi na radionici doneseno je nekoliko bitnih zaključaka:

- S obzirom na problem nedostatka kvalitetnih agrometeoroloških mjerenja na dubrovačkom području za zaštitu šuma od požara, javlja se potreba za uspostavom automatskih mjernih postaja od strane zainteresiranih ustanova u suradnji s Državnim hidrometeorološkim zavodom.

- Ukazana je potreba za promjenom koncepcije duljine požarne sezone jer prema iskustvima na terenu šumski požari se javljaju tijekom cijele godine i nužno je kontinuirano računanje indeksa opasnosti od šumskih požara, a ne samo u

toplom dijelu godine.

- Potrebno je osmisliti učinkovitiji sustav informiranja vatrogastva o nepovoljnim vremenskim prilikama koje bi mogle povećati opasnost od šumskih požara, kao i uspostaviti sustavnu izobrazbu vatrogasaca za lakše razumijevanje dobivenih prognostičkih produkata.

- Nužno je detaljno praćenje ponašanja šumskih požara kako bi se na osnovi toga odredili razvoj i brzina širenja požara u različitim vremenskim situacijama.

- Prepoznata je važnost bolje međusobne komunikacije među ustanovama te razmjene podataka potrebnih za razna istraživanja.

Dakle, svrha ove agrometeorološke radionice je bila ukazati na činjenicu da su požari interdisciplinarna problematika i da nisu samo problem vatrogastva, već i drugih struka - šumarstva, meteorologije, poljoprivrede, zaštite prirode, zaštite okoliša, turizma, gospodarstva i sociologije. Budući da je sustav provođenja preventivnih mjera zaštite šuma od požara interdisciplinaran, zahtijeva visoku stručnost i primjenu svih dosadašnjih spoznaja, ali i pokretanje novih znanstveno-istraživačkih projekata iz različitih područja i grana znanosti. Stoga interdisciplinarna preventivna zaštita od

požara treba dobiti apsolutni prioritet jer će se time drastično smanjiti ne samo opasnost od izbijanja požara nego i spaljene površine. Za smanjivanje učestalosti i razmjera požara, te za ublažavanje posljedica katastrofalnih požara u kojima su, osim šuma, često puta ugrožene poljoprivredne površine, naselja i ljudi, nužno je sudjelovanje raznih ustanova od lokalne do državne razine. Normalno da svako sprječavanje šumskih požara dovodi do ušteda u gradskim i županijskim, ali i državnom proračunu.

Klimatske promjene svrstavaju se u jedan od najvećih globalnih problema današnjice te između ostalog imaju nepovoljan učinak na šumske ekosustave. Šumski sustavi izloženi su nepovoljnim utjecajima klimatskih promjena, značajan su rezervoar ugljika i važan potencijal za ublažavanje globalnog zagrijavanja, zbog čega zahtijevaju poseban način upravljanja koji podrazumijeva zaštitu, unapređenje postojećeg stanja i sadnju novih šuma. Zaštita šuma od požara i očuvanje šumskih ekosustava jest i treba biti jedan od prioriteta današnjice s obzirom na mnogostruku važnost šume za život na Zemlji.

Marijana Miljas

